

іВРангуніи

elib.nlu.org.ua

КОРОТКИЙ ПАСПОРТ КНИГИ

Шифр Рк Ш6(2-4к); К17 Инв. № 2625809

Автор Каляницький І.

Назва Майдан! поезії.

Місце, рік видання Б. м., 1934.

Кіль-ть стор. 111, [3] с.

-\\- окр. листів _____

-\\- ілюстрацій _____

-\\- карт _____

-\\- схем _____

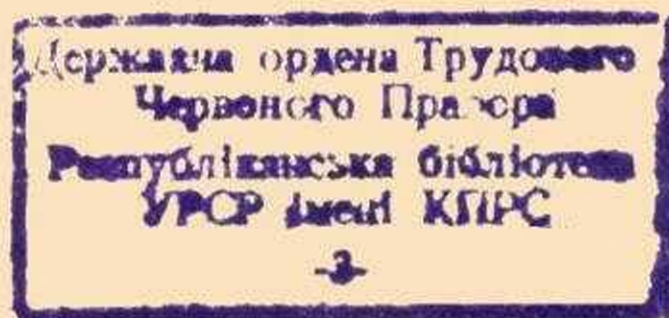
Том _____ частина _____ вип. _____

Конволют: _____

1.8.2002. М. М. -

І В А Н К А Л Я Н Н И К

МАЙДАН

М О Л О Д И Й Б І Л Ї Ш О В И К

1 9 3 4

Редактор Б. Клебанов
Супер-обі. та форзац І. Хотінок
Худ. редактор І. Дайц
Техкер С. Шенкер
Коректор Д. Біліч

**Наша бригада—молодість,
день наступний веде.**

elib.nlu.org.ua

НАШ ДЕНЬ

Шумує місто в далечинь,
розбурхане й просте,
на бетоновому плечі
застиг жовтавий степ.

І небо, кинуте униз,
між сірих впало форм,
південний налітає бриз,
північний ходить шторм.

Години йдуть... Година йде
півколом на воді,
і після набрякає десь
незнаністю події.

Ми всі Республіки сини
на кожному кроці—герць,
не буде місця сивині
в куточках наших серць.

Я сім годин відпрацював,
як друг найкращий мій,
і ось не тане голова
в утомній злій пітьмі.

Сьогодні прийде, що її
я в серці заховав,
для неї радощі мої
і сонячні слова.

Ми несемо високій труд,
бо в нас пора така,
стерню, варстатові, перу
і мозок і рука.

Гвинтівку вивчили на лть
й затиснули набій,
за те, щоб молодість твоя,
за те, щоб молодість моя
звитяжно вийшли в бій.

Ми несемо високій труд,
бо в нас така пора,

стени буйніше зацвітуть,
поширшає широка путь,
між майстром терпуга й пера
остання зникне грань,

бо вже піднесено д'гори
славетні прапори.

Травень 1932 р.

B E C H A

elib.nlu.org.ua

КОМАНДИР

В. Літовченкові

Ранком о восьмій телеграма:
«Пленум підсумки виїздить»
Це значить назустріч поїзди
і дротів з горобцями гама.
І дротів з горобцями нитка,
що летять повз розгойдану путь,
поїзд ковтає швидко
кілометрову далеч в степу.
Поїзд ковтає простір,
лише вітер висвистує
в скельцях рям.

Виринають у мозкові шляхи діаграм,
шляхи поразок і зросту.
Потертий портфель поруч,
на колінах купа газет.

— А все ж таки, все ж таки вгору
йде батьківщина твоя — ХПЗ.

Йде батьківщина д'горі,
до нових перевалів лине,
через перемоги, через прорив
міцніє твоя батьківщина.

Ти пригадуєш:

зорями гантований морок
від сийва зварників зблід і схуд,—
приварюють кришки в цеху
на блоки двигуна «Д - 40».

Поїзд проходить в степу,
розриваючи синю далеч,
перед очима хвиляна путь
стогне від сталі...

Двигун уже складений, і везуть
його вантажем найціннішим.

Нерухома вагонна тиша

нагадує грозу

всіх ночей, що пропливли над тобою
з утомою і хвилинами забуття.

Ти вперше зустрівся за все життя
з безгарматними сторінками бою...

Ти не спав, мій товаришу, десять днів,
десять діб очима, стомленими до болю,

ти звірляв працьовитість

електричних огнів,

ти штовхав

від втоми
послаблену волю.

Та утому й хвилини вагання уже
переможено, щоб виростати й міцніти.
І гримлять залізницями з вантажем
безупинні вагопи крізь радісний вітер.

Квітень 1932 р.

ПІСНЯ

Через поле, через ліс
мені любий серце ніс.

— Моя, моя хороша,
як роси на траві,
з волошками кошик,
яблуць перводвіт,
Гей яблуні хороши,
привіт, привіт.

Мій коханий кароокий,
очі, наче світ широкий,
де з тобою зустрічалась,—
— тільки губи, тільки губи

в перший раз поцілувала
в перший раз вчутно—любий!

Через поле, через ліс
серце ти мені приніс.

Жовтень 1932 р.

ІІІСНЯ

Гей прослалась доріженька
тай потоцла в далині,
по ній їхав козаченько
на коні.

Кінь тривожно бив дорогу,
підковами бив,
в серці віз козак тривогу,
дівчину любив.

Не дівчина, береза
— стрічай, стрічай,
Наддніпровські плеса
у тебе в очах,
дівчино берізка,
любого стрічайі.

В кишені білї останній,
дивись, не слаб,—
на тебе до світання
чекає штаб.

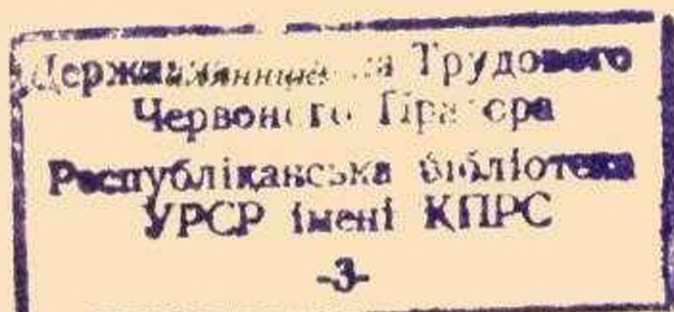
Село по дорозі
(такі літа)
і кінь у тривозі,
і люба там.
Село по дорозі,
і люба там.

Ударять гармати
останній гнів,
щоб жалібна мати
зустріла синів.

Коню вороний,
лети по ланах,
щоб йшла у табір білих
підков луна.

На хвилинку тільки б
заїхати,
ледь - ледь краєм ока
побачити...

Коню вороний,
дивись, не слаб,—

на нас до світанні
чекає штаб...

Три роки без любові
і козак і кінь...

Про дівочі губи
марити покинь...

Булава хороша
на дворі стоїть,
дівчина чекає
кроків твоїх.

Суворий час, суворий
часу закон,
спізнишся—ворог,
суворий закон.

Три роки без любові
козак молодий,
заїхав до любові
напитись води,
коню любий, коню
во-

ро-

ний,

не барися, коню,
та, гей, не—стій.

Була любов з годину
у коня і козака...

Підвела гвинтівочку
дружня рука,—
щоб не їздив, друже,
пити води,
щоб не давав, друже,
ворогу прийти.

Жовтень 1932 р.

ПІСНЯ

Ходить вітер по степах,
в'яне дощик на губах,
— гей, багато полягало
під тополями напах.

— Гей, багато полягало
під тополями напах.

Зеленіє вікова
над могилами трава.
Кінь не втік від пута й кулі,
вершника не врятував.

— Кінь не втік від пута й кулі,
вершника не врятував.

**Виходила молода
та й гукала по садах,—
— Тільки роси на обличчі,
як солоня вода.**

**— Тільки роси на обличчі,
як солоня вода.**

**Гей, не прийде, не чекай,
бо над ним земля важка.
І загони співом славлять
бойового ватажка.**

**— І загони співом славлять
бойового ватажка.**

Грудень 1932 р.

НІЧ

Коли засипає південне місто
в колисці жовтогарячих степів,
замовкає трамваїв спів,—
ходити по вулицях імлістих
найкращі години.

Розкуйовджені плями тіней
тіло охоплюють нечутними обіймами,
здається: пісня по вулицях наче пійма
задзвенить, загуркоче
і ніколи, ніколи, ніколи не загине.
І слова, хороші ніжні слова
підходять до серця з найглибших глибин,
мимоволі пригадуєш скільки любив —
скільки любив, та уже не полюбиш ніколи.

Ноги у місті, а десь на нічному полі
до зорь очима твоя голова.

Я вертаюсь додому стомлений втомою праці,
з деху, що прийняв третю зміну до себе,
а у небі

риються в хмарах срібляні місячні пальці.

Я вертаюсь додому,

там на мене чекають дочка і дружина,—
мої любі, мої і мої тричі і тисячу
і знову безліч разів.

Я слюсар, вислухую мозок машинам,
ходжу по землі двадцять одну весну
і двадцять зим.

Це для вас, мої любі, робота моя,
робота мільйонів, подібних до мене,
чуєте, пісня проходить в антенах,
бачите, мають червоні знамена,
і наша варта на морі
запалює ніччю маяк.

Я іду вулицями, втома проходить,
заглядає в обличчя відпочинком наснажена снінь,
та невпинно зростають міста і заводи,
та невпинно зростають будинки і корпуси.

Це для вас, мої любі, для мене, для мільйонів
дні вирують під сонцем засмаглі й тугі,
наше щастя вартують на кордонах танки і коні,
бо на них наші хлопці, що ринуться на ворогів.

**І моя вже весна підійшла на варту Республіки
стати,
нашу кров, нашу працю і нашу любов берегти**

**Над головою хмари.
Летить неспокійний місяць.**

Серпень 1932 р.

ДІТИНІ

Небо просвітає над нами,
розгойдає, як вода,
ось задрижить і впаде на камінь,
залле просторий майдан.

Залле просторий майдан і змие
наші легкі сліди,
лобного міста гінка шия,
часів, що вмерли під ногами Батия,
визирати буде з води.

Та вітер проходить і гонить хмари,
брук під сонцем двіте,
паповнюються тротуари
гомоном дітей.

У мене буде дитина теж,
я прийду з нею на цей майдан,
вона скаже:

— Брук двіте,
хмари,—линуть у даль.

Хмари линуть у даль, і вітер
проходить у гарячому жупані,
грають наші діти
на місці страти Степана.
Червоний майдан мовчить,
тишу вечірню ле,
в недосяжну далечінь
відходить Ленінів мавзолей.
Відходить Ленінів мавзолей назад,
та сила його гуде в моїй крові,
по бруку стрибає гроза,
від майдану Революції
до собору Покрова.

Моя дитина пройде отут,
сонця набираючи в легені,
я їй розповім, за яку мету
бився Ленін.
Бився рідний і такий близький,
а тепер лежить на майдані,
молодому і суворому.

Я розповім дитині без сорому
про хвилини вагання важкі.

Про вагання хвилини
під час утоми,
коли здається —
трамваї линуť
вбік від дому.

Ти зростатимеш, люба дитино моя,
у непокої днів молодих і засмаглих,
бо земля устає до плідючості спрагла,
цілий світ устає,
щоб під ленінським стягом стоять.

Квітень 1932 р.

ЛІСТ ДО ЧЕРВОНОЇ МОЛОДІ ШАНХАЮ

Рік Революції устав над Шанхаєм,
війна над світом встав,
минуло: голод й забиті брати
слово ведуть моє.

Червона молодь Шанхаю,
твій гнів на шпальтах газет,
шість тисяч поруч з тобою стають
комсомольців ХПЗ.

Ми знаємо:
дзвін ієн і долару
міццю до купи зшив —
японського мікадо
й китайського Чан-Кай-Ші,
п'ять шостих землі і морів суворих
скував лютожерий струп —

Шнейдер-Крезо
і Сітроєн,
Рокфелер,
Форд
і Крупп.

Червона молодь Шанхаю,
даємо наказа тобі —
під проводом комуністів
рушай у рішучий бій.
Японських дредноутів
руки важкі —
на горло петля лиха,
Шанхай.

Гармати,
танки
і літаки —
хижо виють:
вмирай,
Шанхай.

Без помсти
червоних трупи —
життю твоєму край.
Шанхай.

Дим над заводами
Круппа —
піч над тобою глуха,
Шанхай,

отруйних газів
певід —

до труни рушай,
Шанхай.

Усі
закляття Женеви
услесливо кажуть:
вмирай,
Шанхай.

Червона молодь Шанхаю,
твій гнів на шпальтах газет,
шість тисяч поруч з тобою стають
комсомольців ХПЗ.
Під проводом комуністів
розплати напружуй вал,—
щоб більше ніколи
не встав над Китаєм
женив-інтервенціонал.

Страйки
японських робітників,
страйки
німецьких робітників,
страйки
англійських робітників —
життя для тебе,
Шанхає.

Наш кожний на полі
тракторний кінь,

наш кожний на морі
панцерний кізь
і перемоги
в роботі важкій

життя для тебе,
Шанхай.

Червона молодь Шанхаю,
надходять бої нові,
з нами йдемо через білі країни
за цілий червоний світ.

Березень 1932 р.

РОЗМОВА З ДРУГОМ

Через десять туманів і дванадцять доріг
він біжить, не жаліючи серця і ніг,
від холодного моря до теплих морів
ще піде він не кине свої якорі.
У шибки застукав скляні:

— Добрий день, Іван Каляник,
пишете краплинами роси,
захлинаєтесь в римованому голоді,
бачив я, упала павкосо
наша молодість.
Ваша люба не чекає Вас,
що ви скажете на це?
Знаєте, у Вас слова
ходять з підфарбованим лицем.

Слухайте, вітре! Виправдуватись не буду,
не чекайте, це такий!
і п'ятижилавому верблюдові
ці обвинувачення важкі.
Ви не вітер, Ви кума,
розумієте, кума,
я завжди слова найщиріші мав.

В куряву закутавшись,
наче в ковдру діти,
покотився, плюнувши,
по дорозі вітер.

Червень 1932 р.

ЗУСТРІЧ БУРЯКІВ

Соком солодким у полі набряк
рожевий, як ранішнє сонце, буряк.
Весною угноєння вивіз колгосп, —
гній на підводах, сульфат у чувалах,
буряк підростав, і за літо його
аж три рази просапали.
Тому то і соком солодким набряк
рожевий, як ранішнє сонце, буряк.

Сьогодні йому підійшла пора, —
— руки колгоспниць легкі її зугарці,
вийти з ланів на великий нарад
місцевої цукроварні.
І от привезли і поклали буряк,
робітники підходять і радо:

— Це, — так!

А голова колгоспу стоїть
і ніжно погладжує боки твої.

Поруч з тобою, на іншому вої
блідий, як у хмарах зорі,
лежить сусіда, з сусідського Сою,
твій товариш буряк.

Він в травах водою гіркою набряк, —
з сусідського Сою буряк,
він, наче від жаху, у зморшках заляк, —
з сусідського Сою буряк.

Ти дивишся грізно й стрибаєш з возу,
гнівом палає твоє лице,
підходиш до голови сусідського Сою
і кажеш глузливо:

— Оце!

Насмілився ти привезти сюди
і навіть зайняти заводську площу,
ти у Республіці молодих
гнїлі буряки вирощуєш?
Буряк твій і свиням віддати не можна,
як ти наважився везти такий, —
він,

як твоя голова,
порожній
та ще у додаток гіркий.

І задом від слів відступа по дорозі
голова правління сусідського Созу.
А тебе робочі руки беруть
радісні і зугарні,
а тебе блискучі машини труть
з місцевої цукроварні.
І сік солодкий у діжки біжить,
щоб сили вливати у м'язи і мозок ..

Надворі, забутий всіма, лежить
буряк
з сусідського
Созу.

Вересень 1932 р.

АГРОНОМ

На долоню поклавши зерно,
посміхається агроном
і куточками блідих губ
він торкає долоню тугу.

Він про все на світі забув,
поглядає на тепле небо,—
вранці рушити на сівбу
неодмінно колгоспові треба.

А з долоні зерно росте,
починаючи колоситись,
і вкривається швидко степ
жовтим килимом пшениці.
Недаремно ж чотири роки,
що розтанули в далині,

він одю далечінь широку
по ретортах і колбах ніс.
І зерно, як травневі зорі,
в прохолоді лабораторії
він кохав, і сушив, і нестив
в рівноземній вирощував млі,
щоб тепер отаке принести
на колгоспній зростити землі.

Бо йому доручило справу
і до міста його довело
найрідніше з рідних село
показавши:

«Вчись на славу!»

Вітерець «під ногами віє!»
проростають пшеницею мрії
і полонять думки твої,
і колгоспними йдуть шляхами.

У стелу агроном стоїть
урожай тримає руками.

Липень 1932 р.

Н О В Е Л И

elibr.nlu.org.ua

РІЗНІ МОРЯ

I

Море —
для багатьох казка не
чуваних шахразд —
на берег, як перша травнева гроза,
а назад
повзе раскараскане.
Мереживом легким
підносить сізь,
падає,
падає,
падає повільно,—
просто собі

хлоп'я цивільне,
ще не знайоме із словом:—

Морси.

Крутить головою:

— Ось тут кунався Пушкін
у моїй історичній тепер воді.

А сам закручує сині остружки,
кидає з усмішкою на штильний діл.
Або скличе бризок натови
і жбурне в ілюмінатор,
і впадуть вони прості
на стіл.

А воно уже сміється,
пада,
пада вниз,—
моче нюти в його серце
вп'ялись?

Лежить воно спокійне —
мрець,
тільки щогли
позіхають мрійно
про рейд.

Виходить таке:
і мені казка не
чуваних шахразд —
на берег, як перша травнева гроза,
а назад
повзе раскараскане.

II

Ось тут підносився
і падав,
ховаючи
у прірву біль,
важким,

вогненним

водоспадом —

бій!

Розідравши роті,
ревли гармати,
поранений стогнав:

— Мати!
де ти?

Чи на нашому боці,
чи на ворожому:
— Скільки ж їх
полягло,
боже ж мій! —
Сумує старенька:

— За що?

І жалібно скиглять
вістря щогл,
і вітри гудуть
по тресах
про важку ходу
матросів,

про зламані руки
куди не кинь,
а над ними—
мертві кру́ки —
чайкі.

Сумує старенька:
— За що?

Жва́лібно скиглять
вістря щогл.

— Ось тут,
мабуть, син мій,
хто ж тепер хліба
дасть мені?

Сумує старенька:
— За що?

III

Море,
з тобою треба
зробити
рощот!
Чом від берегів цивілізованих
ти неслю ворожі крейсери,
через шторми, штилі й вітри.—
лютістю наелектризовані?
Чому ж крапель
не жбурнуло по кубриках,
крапель боротьби, що вироста,

бо матроси й офіцери
не у спільних рубриках,
бо матроси —
це Іван, Петро, Остап,
або Джон, Мішель і Фріц,
що у злиднях у однакових
зростали з нами —
тисячі з потужними руками,
з жовтизною виснажених лиць.
Чуєш, море, ми за владу Рад
тут, у цьому порті бились,
як шахрай, під ворогів фрегат
ти поклало сиві хвилі.

Ні!

Не треба!

Знаємо!

Мовчи!

Не піднось туману палець,

Джони й Жани

дуже мало знали,

чом Остани десь повстали

й на кого нагострили мечі.

IV

Східний вітер

в реях дзенька,

сині квіти

по бортах...

— Не сūмуй, старенька,
нас веда мета.
Хай під Перекопом і в Замості,
на Уралі ми лягли забиті,
та мета горить на одній шостій
світу!

І уже по цих струсливих гонах
не підуть брати по класу Джонн.
Але бій ще буде,
чуєш, мати, буде,
душить Джонів
за кордоном кат,—
це в його панцерні груди
вдарить пролетаріат.

V

Місяць над скелями ходить,
кладе срібляну путь,
сузір'я пароходів
летять, пливуть.
Може це мені так
просто здалось,
може то дерево пливлю,
а я розписавсь.
як містик знаменитий.

VI

Море, чуєш!

я мовчу, кажи,

ми, повір, не забагато хочемо
перше,

щоб Остап із Джоном жив,
друге,

щоб усі робочі.

Ті, що просто Мішелі і Фріди,

що у злиднях у однакових

зростали з нами —

тисячі з потужними руками,

з жовтизною виснажених лиц.

VII

Морси —

панцерне слово,

морси —

у ворожу ціль,

морси —

вище голови

червоно-

флот-

ці!

Море ходить під крейсером

юнаком,

кіль обгортає
зеленими руками,
стеле дзвінкій,
жартівливий гамір.
викрешує бризки
як диндри з підков.
Наше море знає,
що таке —

Морси,
тут не витримують
і хижацькі скроні
це ж запал,
 подвоєний,
 потроєний
мільйонів
пролетарських сил.
Ми йдемо,
за нами — перемога,
тільки в щоглах
шторми злі гудуть,
комсомольська
бойова дорога,
комсомольська
хвилююча путь.
Море з нами,
від мряки поголене,
устає
окомсомоленим,
а зза нього

через сніго гру —
друзів наших
реї рук.
Наших Джонів, Фріців і Мішелів,
що уже питання ставлять руба,
що ось скоро вивернуть кишені
разом з головами
Гітлерам і Крупнам!
Стоїмо на вахті,
попід нами море,
швидко
світ весь наскрізь
переорем.
граїї під нами, море,
хвилями на сонці,
сонце й море —
комсомольцям!

Севастопіль 1932 р.

МОЛ

I

Як рух у майбутнє, як виклик,— йдемо!
у море сталевомою смугою мол
пройшов, не схиливши в бурун голови
крізь синє її прозоре мереживо хвиць.
Над портом прожекторів блисась коса,
підходив до порту англійський десант:
щелепі поголені
струнка і свята (на ять!)
черчілівська Брітанія!
узлами у безвість шипурляючи лье,
над нашим, над морем охижений лев:
щелепи поголені,
струнка і свята (на ять!)
черчілівська Брітанія!

Команда! І в линвах стрибають човни
у чорній по борту, хлястий піз,
по трану до них

струнка і свята (на ять!)
черчілівська Брітанія!

II

Місто півмісячним колом
розташувалось біля бухти в імлі.
На ліричній вулиці,
в комітеті комсомолу,
принишкло все від секретаревих слів:

Друзі! Кінчаємо...
Час іти,
воши уже кинули якорі,
і доки не з'явся
смертельний рій,
треба роздерти дроти.
Ми — відступаємо...
І нам доручив центр
хоча б на декілька хвилин
їхню впевненість збити,
хай хтось із нас
буде забитий
але ви розумієте,
для чого
це!

Трое підводяться. Тиснуть руки.
— Чи ж зустрінемося, хлопці,
біля наших мет.

І уже до мону по рожевому бруку
колесами легко дзюрчить кулемет.

III

Лейтенант, виблискуючи на сонці погонами,
перед шерогою матросів промовляв охоче:
— Азія повстала... Якісь червоні...
Санкюлоти, що звуться — робочі...
Вони уже злякались,—жодного пострілу,
а ми ще на власних кораблях...
Це буде наша нова земля,
запорукою наші багнети гострі.
Скрутимо заколот за якийсь момент...
(Подумав). Уберем весною, осінь...
І наший країні і вам — матроси
будуть з цього дивіденди...

Лейтенант ще довго промовляв охоче,
Відкидаючи вбік щелепу важку,
і тільки в шерезі наливались очі
сумом, розхльосканим по чардаку.

IV

Прав, Брітаніє, до молу!
Грає вітер аксельбантом!
і гримить мідяний голос
молодого лейтенанта.

На корму біляві коси
з глибини злітають,
і сумують матроси
по рідному краю.

Заспівати б «Тіперері»
на весь голос...
Та уже вони ось перед
молотом.

І тоді ніхто не чекав цього,—
бо «вони злякались уже»,
З молу бризнув в човни
олив'яний огонь,—
лейтенанта,
ударив ножем...
(Заспівати б «Тіперері»,—
де ти, де ти, люба Мері).

V

Ранок підвівся спій і чистий,
море спокійне, наче загнане в льох...
Англійські матроси з робітничим містом
ховахи трьох.

Понад рейдом дим плясав...
Плакав адмірал,—розбили мету..

До Британії вертав десант,
щоб не слухать лейтенантів
і боротись так, як тут.

Лютий 1932 р.
Севастопіль.

МИКОЛА ТУЗ

I

У колгосп із півсотні дворів
на безмежних гонах зішлись,
і як зорі в травневій зорі
лловими поля зацвіли.

І озими пішли д'горі
спід снігів підвелись на світ.

А колгосп і орав, і рив
ще незаймані площі пові.

Стерлось слово на гонах—межа
подолав його тракторний вир,
і чували на свіжій врожай
готував уже кожний двір.

Тільки хата з краю села
до роботи у поле не йшла.

II

Це було років з два тому,
це забути часу того, —
в цигарковому злому диму
народився в сельбуді колгосп.
І до цього з півсотні дворів
на безмежних гонах зійшлись,
і як зорі в травневій зорі
ярівними поля зацвіли.
Тут і вийшов Микола Туз,
агітуючи за колгосп:
— І в колгоспі жита ростуть,
треба спробувати і його!
Він словесний розмотував шовк,
метушився і день і ніч.
До колгоспу Микола пішов,
тільки коней продав раніш.
— Гроші, біс собі не бере, —
думав Туз, закусивши губу, —
а у мене і дід крамарем
непоганим в минулому був.

III

Стерлось слово на гонах—межа,
подолав його тракторний вир,
і чували на свіжий врожай
готував уже кожний двір.

Це було років з два тому,
шелестіла осіння трава...
На толоді в пшеничнім диму
насилав Микола чувал.

— Це батькам,
дружині,
Павлуші.

Це для ярмарку —
на вози!

(Гей і добре ж ділити на душі,
бо не руки працюють, — язик).
За чувалом іще чувал, —
— він, актив, за колгосп згорить...
Шелестіла осіння трава
над дахами прихованих скринь,

IV

Та не кожному щастя такє,
щоб у хаті сто душ було.
Піднімав на Миколу важке,
зле лице Опанас Гололоб.
Він говорив помалу завжди
і чомусь не говорить тепер,
а в роботі, у порох, у дим,
що завгодно на гонах зітре.
Два чували одержав він,
хоч щодня до зорі працював,

І зростали уже в голові
на правління грізні слова.
Бо оцей розактивний Туз
на полях ніколи не був,
лиш кричав за якусь мету,
метушився цілу добу.
А коли поділили хліб,
хлібоплани зустріли двори, —
уночі від Туза пішли
до базару підводи з три.

V

Ось і третя весна підійшла
і ударила в серце, як піж,
повели Миколу на злам
десь повигадані трудодні.
Був Микола як справжній туз,
спека плавала по лицю:

— І без мене жита зростуть,
а тепер на полях працєю.
Заробляй якісь трудодні,
там запишуть в окремий лист,
та на що ж то воно мені,
коли, скажімо, я—активіст.
Хай шумує на гонах трава,
не потрібна вона мені.
Я до міста піду працювать,
на заводі нема трудоднів.

І чомусь торбину бере,
закусивши товсту губу.
Мож того, що дід крамарем
у Миколи в мипулому був.

VI

На полях достигають жита
і у даль безхмарну біжать,
на колгоспних полях вироста
ще небачений урожай.
Наближається час косить, —
— гей, жнивварко, по гонах біжи!
Довгокудра прозора синь
уночі на тополях лежить...
Покосили й зерно звезли
до колгоспних суцільних скринь,
а Микола із города злий
повернувся цієї пори.
До Туза у бригаді одній
кличку злу причепили, як кант,
за суцільні його «вихідні»
називали завжди—симулянт.
Та йому це дурниця! —

— Що ж!
Симулянт?
Ну і хай собі
так!

І Микола взявши рощот
на новий завод прилітав.
Ціле літо з краю села
його хата у поле не йшла.

VII

— А, Миколо, ти знов до нас, —
чує Туз жартівливі слова,
завтра першій колгоспній аванс
будут зранку всім видавать.

Так його зустрічав Гололоб,
а в очах веселі вогні, —
це ж у нього, у нього було
триста вісімдесят трудоднів.

Ти, Миколо, уранці теж
завертай до правління,—до нас.
І Микола сказав, —
— Авжеж!
і мені належить аванс.

Він кашкета насунув на лоб,
у нічному розтанув диму.
До правління пішов Гололоб,
Посміхаючись тихо чомусь.

Сонце кидало безліч ливів,
відбивалось в ранковій росі,
і колгоспники радо йшли
до загальних колгоспних засік.
Шумувало колгоспне село,
привітались товариші.
Два чували узяв Гололоб,
п'ять чувалів з авансу лишив.
Наступав відпочинку час,
лунало з десятків грудей:

— Забираю
не весь
аванс!

— За колгоспом не пропаде!

— А мені насипай увесь,
я аванс забираю сповна,
І пшеницю, і жито й овес!..

Тільки регіт чомусь пролунав.
Тільки регіт здригнув село,
наче мідну розбили плиту,
— ніколи цього не було —
захитався Микола Туз.

**Захитався, не міг устоять,
захитався, як дика трава...**

**Над колгоспом «Червоний Маяк»
день робітній у сонді вставав.**

Серпень 1932 р.

ПЕРЕМОГА

I

Весна вишнює, перса
рум'яних пухнастих верб,
на тисячу га в окрузі
водою налятий степ
підпосить зелену прорість
до сонця, в повітря, в день,
і з ранку до світлого вечора
потужну пісню гуде.
Дороги в степу розлізлись,
ні їхати, ані пройти,
за яром на нас чекає
піднефний нам колектив,
і наш бригадир мовчки
стрибає з підводи геть,

і линуть слова гарячі
за хмари, за обрії,—ген!

— Воно, звичайно, правда,
хороші часи,—весна,
тільки до колективу
ніяк не проїхати нам.

Грязюка куркульською пелькою
чіпляється чобіт,
та ви не лякайтесь, хлопці,
бийте її в живіт.

А сам з високого чола
стирає прозорий піт,
а сам кляне і грязюку,
і куркульню, і світ,
і ми його розуміємо
і уперед йдемо,—
назустріч найдорожчій
для нас з усіх перемог.

II

Веселі дні промайнули,—
ходила селом гроза,
чотири рази нам у сніп
куркульський хрінів обрізан.
І наговір
біг по хатах
шумів, як суха трава,

один із малоштанів
збори ущент зірвав.
А тут ще на сип захворів
з громадської стайні кінь,
і поввіддю з колгоспу
посунули бідняки.
Та наш бригадир ніколи
не звикав хилить голови,—
не дурно ж п'ятнадцять років
йому ім'я—
більшовик,
а нас за його керівництвом
сюди надіслав комсомол,
тому то в борні запеклій
здобули ми перемог.

Чотири доби на очі
лягав утоми вантаж,
позаду колгоспних сараїв
циндри сипав глитай,
а ми реманент ладнали,
аж руки були важкі,
чотири доби суцільно
верталися
бідняки.

Молодь була за нами,
і середняк за нас,—
так починалася третя

комуністична
весна.

В той час, коли ми складали
на партосередкові звіт,—
на тисячу га в окрузі
ярко

йшли

ярові.

ДРУЗІ

І

Тільки но
 повідь суцільна
 пішла,
кинув Рустам
 рідний кишляк,
кинув
 у ранішнім сні
 роси,
шлях
 спрямувавши свій—
 на Турксиб.
Випроваджати,
 не виїшов
 друг.

так і пішов—
без потиску
рук,
так і пішов—
у сні роси,
шлях спрямувавши
свій
на Турксиб.

Мріями
повнилась
голова,
танули в них
кострубаті
слова
сина мулли,—
молодого Алі—
того,
що не стиснув
долоні рук,
того,
що був
найкращий
друг:

— Разчавить тебе
шайтан - арба,
закрутить пісків
мовчазний
глиб,

Рустаме!

де руська

встає

доба,

веде

через наші краї--

Турксиб.

А руський

узбеку

не друг, не брат,

він знищує

нас

і шаріат,

де попів батьків—

там шайтан - арба,

Рустаме!

де знову

руська

доба!

Та в серці Рустама

самум буя,

він бачить—

позаду

роки стоять,

стоять

у злиденну

далечінь—

в них
 батько
 порубаний—
 басмачі.

Може від цього
 не вийшов друг,
може від цього
 не стиснув рук,
може від цього
 у жовту синь
Рустамів шлях
 ліг
 на Турксіб?

II
До гір простяглася
 хвиляста зорінь,
місяць—
 ножем басмача
 угорі,
розлізлась тиша
 між трав.
 У степу—
на південь лягає
 залізна
 путь,
і вечір нею
 крокує
 туди—

де в'ється
до зір
кишлаковий дим.

Сьогодні,
у дим
обертаючи день,
на сірий кишлак
паровіз
прогуде,—
тому то
у жовтій,
як спека,
млі,
збирає узбеків
на шлях
Алі.

— Від батька—
наказ—
скликати
вас—
бачите,
хилиться долу
трава?
треба
залізний шлях
розрубать

сьогодні
по ньому шайтан - арба,
де попів батьків—
там шайтан-арба,
узбеки
це знову
руська
доба!
Вийшов один,
перед ним
став
(він був
на Турксибі,
як і Рустам):
— Ти молодий,
а говориш
пусте,
та врешті—
бачиш—
в далекий степ
рейки лягли,
і дзвінки і важкі,
а в тебе,
я знаю,
багатий кінь.
Сідай
і скачи,
не жаліючи ніг,

коли переможеш,
ти —
переміг!

III

**До гір простяглася
 хиляста зорінь,
на насипу
 світлими краплями
 рінь,
з далечі
 плямами
дим по путі,—
нестримно
 над рейками
 поїзд летить.**

У машиніста—
руки легкі,
у машиніста—
на грудях КІМ,
у машиніста—
впевнений рух,
бо поруч
Остап—
найкращий друг!

Він вчив
машиніста—
де цвях,
де гвинт,

пісень українських
наспівував
він,
у пісні,
рвучи
кілометровий гліб,
ставали у ряд
Дніпрельстан
і Турксиб!
У паровоза
навальний хист,
веде паровіз
Рустам - машиніст,
бачить
здивований
Рустам,
як вершник
поруч путі
вираста!

IV
Із далечі
в лоб
навала
гори
повітря – немає,
рота відкрий,
низом —
по рейках
залізний крок,

очі
оточує
кінська кров.
Тільки на мить
промайнув
в очах
попереду
чорний,
сліпий рівчак
і раптом
пірнув
у холодну млу,
а кінь
уже давить
на тулуб.
У вухах
крок паровізний
дзвенить,
та машиніст
паровіз
зупинив,
жбурнувши
спід ніг
шматки землі.
стрибнув
машиніст
назустріч
Алі...

Де бачив
він погляд
гарячий цей?
В обличчя Алі
Рустамове
лиде
Одразу
в розбитому мозку
струм,
і тіла
рвучкий
підсвідомий
рух,
зривається з губ
розтрощений
крик —
у ньому
одчай
мінаретних руїн,
у ньому
узбецькі
часи
старі
і лютість
до
молодої
країни!

Січень 1932 р.

НОВИЙ КВИТОК

Семене!

Мій друже любий,
сьогодні у серці—ти,
я певний,
і зараз по трубах
нафта важка свистить.
Свистить в двигуні новому,
вітає народжений день,
а ти з роботи додому
стомлений трохи йдеш.

В деху виростав потужний двигун
із часток обробленого литва.
счиняла в прогонах розгойданий гук
роботи гарячої братва.

І чистим ставав під різцем чавун,
звільняючись від формованої віспи,
і, здавши без браку частину нову,
складав осередок іспит.
Прапори розгорнуті ранки несли,
проходили ночі у патосі злив,
кипів, розливаючись, березень,
і сніг почорнілий в струмках розтавав,
грозою шуміла його голова,
як шторм на скелястому березі.

Весна підступала,
її каламуть
до цеху прийшла солов'їною ніччю,
і от на Семеновому обличчі
зморшок лягла незнайома путь.

(Може в цей час сонячні плеса
майпули перед очима,
може сусідка, струнка Олеся,
кинула погляд, повівши плечима).

Та зморшки поволі зійшли нанівець,
Семен відігнав їх без жалю,
все ж пильність послабла,
і бризнув різець
краплинами якісного металу...

А ранком, на зборах секретар сказав,
покривши дехів металичний гуркіт:

— Семену?—звичайно.
і кинули—За!
д'горі піднесені руки.

Та вийшов Семен, і грудь, як гора,
сорочку біляву напнула високо,
збори обвів спокійним оком
і захвилювався на слові—брак.
І раптом первово підніс до лиця
пазаману дужку кільця.

По м'язах упертої крові ток
він не послабне піде і нізащо,
в кишені новий комсомольський квиток,
як прапор найкращий,
як зброя найкраща.

1932 р.

ПЕРША НІЧ

Арк. Любченкові

З південних країв молоде і густе
в розгіш до зеніту котиться,
витагує зелень на голений степ,
теплом набрякає, нестримно росте
і першою райдугою цвіте
живе воложисте сонце.

Бакан у дівчат на губах розквіта,
тугим поцілунок доба розквіта,
розхристана і грайлива,
і першим ударом весни виліта
просякнута свіжістю злива.

Над руднями встав молодий шахтар,
і вітер хиястий його обгорта,
і краща з усіх місцевих дівчат
до терикону вийшла стрічать.

Вантажить весна байдаки в імлі
теплом і пускає вранці.

Шахтар з коханою йде по землі
сп'янілий від щастя і праці.

Йде налятий силою весь,
оспіває тіло її кожний м'яз,
сьогодні вперше вона назове
його найдорожчим ім'ям.

Хлопці приходять у двері твої,
дівчата приходять у двері твої,
кожному слово привітне стоїть
у вас обох на вустах...

А вітер весняний гойдає гаї —
молодість обгорта.

Дівчата і хлопці співають пісень,
про ваше весілля співають пісень,
і кожний щирість свою несе
прекрасну, як вільний день.

Хлопці із сміхом горілку п'ють —
краплинами сік огірків на стіл,
дівчата із сміхом насіння беруть —
луска злітає роями бджіл, —
і кожний радість співає твою, —
вашу співає путь.

Ти випив вина,
ти ділуєш її,
зорі злітають на ваші вуста...

А вітер весняний гойдає гаї—
молодість обгорта.
І тільки дим цигарок про гостей
нагадує.

Звиса
за вікнами в жирний
рахманний степ
пухнастих вогнів коса.
За вікнами зор бунтівливий рейс
за місяцем павзлогін,
а ти долонею плечі береш,
і плечі тремтять тугі,
вуста закликають...

Республіка тут
навколо вас стоїть,
бачить, як очі ваші цвітуть,
як вітер гойдає гаї.
Хлопці хороші беруть вантажі
з вагонів і естокад,
гомін веселій по селях біжить,
вам привітанням гука.
Та ворог кігтисті очі в імлі
ховає, і руки тремтять,
гадюкою він повзе по землі,
риє на наших путях.
Обличчя у рудні сховалось його
(не місяця й не зорі),

по штреках вистрибує вогонь,—
тривога,
 тривога,
 грім!
Республіка кличе ..

Плечі тугі
під долонями тремтять,
а зорі за місяцем навздогін
летять,
 летять,
 летять...

Вуха наповнює тупіт тобі,
в калюжах поплутаний крок,
і мовчки з твоїми очами бій
веде племенистий рот.
Слід вій пезнайомі світять світи
(сирени у ніч кричать),
у ній на устах поцілунок застиг
і острах бажання в очах.
Пастирливо лізе у вуха тобі
зоїк пожежних машин,
і закликає тебе на бій
тупіт товаришів.
І з ліжка тіло твоє важке
стрибає, не чуючи ніг,—
ти забуваєш свій кашкет
І першу весільну ніч.

Двері навстяж!
Повітря вогке й важке
гаптують тривожні огні.
У хлопців до скронь підступає кров,
бо мозок наказує йти...
Ріже повітря цебро
з ваптяжем напружених тіл.
По штреках свистить безробітна вода,
вогнистими жбанами дим,
стогоном злим набрякає руда,
приймаючи молодих.
Коли зупинитись, вода залле
скарби великих робіт,
з докором Ленінів мавзолей
в очі загляне тобі.
Любої коси б'ються в очах,
коли динаміт береш,
і з лютістю ти кладеш печать
з цементу,
 поту,
 й дерев.
Від вибухів йде дівоче тепло,
ханає руки твої,
нагору тебе закликає плоть,
дикунська згага її.
Тривожна шахтарка у руці,
обіруч жорстока вода тече,
і чорний сліпучий антрацит
здається її плечем.

А наступ триває ..

Вода і вогонь
повзуть кутками донизу.

Сусіда:

— Йдеш?

І спокій його
тяжчий за смертний присуд.
І знову на воду...

А м'язи важкі,
і стомлені очі, і згагу, і втому,
і любої образ найближчий покинь
в суворому слові

Райкому.

Це слово готує
країні
тепло,
щоб пара злітала,
щоб в надрах гуло,
щоб силу крицеву
стрічало село,
щоб ворога вдарить
без промаху
в лоб.

І мозок вгрузає у слово суворе,
хай зорі виходять на синьому дворі,
хай б'ється любови весняної море,
хай коси, як хвилі в очах, неозорі,
хай наступ триває...

І ось уже злам,
вода відступаючи, йде...

Перша ніч в шахтаря була
З ранку на п'ятий день.

Жовтень 1932 р.

elibrary.org.ua

Б Р И Г А Д И Р

Миколі Нагнибіді

elibr.nlu.org.ua

ВСТУП

В напій бригаді сім чоловіка:

дві дівчини і п'ять хлопців.

Як вугілля в топці,

палає наш вік.

Палає наш вік, як вугілля;

наші м'язи напруті,

наче в шторми снасть.

Вірю —

ніколи

не вкриється двіллю —

наша

завжди ударна

весна!

У дощі,

у спеці,

у холоді

перемогою

закінчимо день.

Наша бригада —

Молодість,

завтрашній день

веде.

Знесе

і спеку і зиму

загартований

комсомол —

наша бригада

КІМ'у

йде

до нових перемог.

Про це читачам

дізнатись варто:

вийшло просто —

підраховали зводки,

по них —

завдання на перший квартал

ми виконали на сто сорок відсотків.

Ніколи не забути день цей,

пам'ять ніколи не зрадить —

на загальнозаводській конференції

перша премія —

нашій бригаді.

З такою братвою — діло

давай,

та роби як слід,
з такою братвою
з п'яти шостих білого
ми
зробимо
червоним світ.
Буде червоною Німеччина,
буде червоною Гредія.
Досить!
Без мрілння,
без жарту —
вірш продовжується:
Надзвичайна лекція
на початку першого кварталу.

НАДЗВИЧАЙНА ЛЕКЦІЯ НА ПОЧАТКУ ПЕРШОГО КВАРТАЛУ

До початку зміни —
сорок хвилин,
в цеху
розгойданий рев.
У червоному кутку —
цигарковий дим
і лекція
«Укртуре».
На стінах
написи — «Не куріть»,
за стінами
праці ударної
ритм.
На лавах,
під блузами,

риси м'язі —
вперті,
рвучкі
тугі...

«...Вітер в провалах
дме. Навкруги
блакитні на
верхів'ях сніги —
такий краєвид Кавказу.
На мурах старих є багато ран —
там билися за мету,
там проти загарбництва
англічан
повстали
грузин
і тюрк.
Там давні легенди,
сміливі як — гей! —
(але це не головне). Те
головне, що там
збудували ЗАГЕС,
що Ріон
бетоном цвіте.
Тютюн, помаранчі дає земля,
і трактора має ауд...

Здається —
в деху

не верстати шумлять,
а Терек підносить гул.
Хлопці слухають і мовчать —
в очах — ростають на верхів'ях сніги...
Вже підійшов призначений час,
і гудок за ним навздогін.
Іду туди,
де на мене
чекає верстат,
а в мозку
гасло стоїть:

«Щоб боронити
Країну Рад —
треба
знати її».

Підходжу.
З хлопцями,
старі знайомі,
привітаємось.
Вони рушають
додому,
а я,
як і сотні,
друзів моїх
вмикаюсь
в праці біг.

Верстату
вислухавши такт,
прилагоджую
деталь.
Пильно стежу
за різцем.
в'ється
стружки
срібний
край,
а за мною
стежить
дех,
попереджуючи
брак.
Чотири години
невтомної праці
у синьому шелесті
металевих віт
народжують думку —
ми маємо
рацію,
коли кажемо,
що
переробимо
світ...
Чую дзвінка
верескливий
тон,

**верстати
заможкають
співати
музично.**

Перерва.

Лягаю на лаву

Сон

(трохи фантастичний).

С О Н

Трохи фантастичний

У темряву вгрузає Терек,
водою б'є, зриває берег,
шумить, підводиться, клекоче,—
напружений, як молодий,
а крізь туман веселі очі
впинає в скелі молодик.
Каміння трощить лрий Терек,
водою б'є, зриває берег,—
підносить хвиль сталевий піж.
На чому б силу показати?
До верхів сивих розігнатись,
водою з гір залляти ніч?
...В лабетах стиснутих Дар'ялу
химерна жінка вирипала
завжди поетам. Під гудіння

біси співали їм пісень,
а Терек бив, коло каміння.
І от фантазія несе
мене у сонячну реальність:
Вже в першу чергу до Ідальні
іде юрба каменярів.
Від вибухів тремтять будівлі,
і в перший раз гірські верхів'я
чіткої праці чують ритм.
Над скелями червоний ранок
підносить з білого туману
сплетіння індустрійних рис.
Протока з берега на берег—
і кіловати дикий Терек
водою кидає з гори.
Між гір одягнутих в сади
засмаглий інженер сидить,
схилившись над великим планом.
Бо заборгованість земля нам,
приховану між гірських лав,
не всю ще й досі віддала.
А по Казбеку в синю гору
повзе вагон фунікульору,
внизу похмурі та імлісті
очиці льодових провалів.
Розмови і пісні туристів,
примружена від снігу даль
до себе у обійми ловить,
приглушує...

І раптом
наче згук сурми—
перерва скінчилась,
за вікнами морок,
а вірш:

Як ми
боролись за сто сорок.

ЯК МИ БОРОЛИСЯ ЗА СТО СОРОК

В нашій бригаді
сім чоловіка:
дві дівчини
і п'ять хлопців,
як вугілля в топці
палає наш вік.
Кожному з нас по двадцять
м'язистих,
пружистих,
струнких.

Ми можемо розігнатись
скеровуючи рухи руки—
на кваліть,
за темп,
за якість,
за тракторову даль.

Вироби наші
брак їсть—
по браку
жорстокий
удар.
В бригаді
було нас вісім,
та менший чомусь.
був розгон.
За роліки,
кільця,
вісі,
ми виключили
одного.
Трапилось це,
пам'ятаю, зимою:
майстер із цеху
вийшов зі мною,
каже:

— Серьoga,
погана гра!
Ваша бригада
приховує
брак.

Я здивувався:

— Наша бригада?
Не може бути?
Як же це так?

Я,—
Хведоре Павловичу,
не пригадую,
щоб у нашій бригаді
колись
був
брак.

Тоді він підводить
мене до паркану:
— Не відкрутишся, хлопче,
бо влип.

Я аж знімів,
коли тільки глянув —
Де ж мої очі,
кажу,
були?

А він:—

Не знаю.
І пішов до сусіди,
попрямував до деху
назад,
Як він дізнався?
Як він провідав?
Досі мені
про це не сказав.
І до осередку—
(соромно заходити в дех,—
в ньому, як і завжди,
вперта робота),—

запропонував секретареві,
щоб випадок цей
обстежила
легка кіпнота...
Потім
зібрали бригаду—
і от
з тим,
хто робив це—
короткий роцот...

Дні пролітали
стружками блискучими,
і коли перемога
підійшла
під сто,—
навис над бригадою
пеминучий
(майстер любив казати)
перестой.

Знову зібрали
зібрання бригади
в шабаш.
З облич
втома зникла,
і кожний міркував,
і кожний радив,
як нам здобути
хитуни.

Хитунів, за карткою,
зробити
сто.

Сто,
як око вовче
дивилось на нас.
Робота—
стоп!—

Зриває
цех заготовчий.

Майстер руками розводить:—
— Нема,
не турбуйтеся, хлопці,
дарма,
бо в коморі
немає
деталів

Один з нас підвівся,
підсмикнув штани.

— Ти, Хведоре Павловичу,
трохи прогавив,
а ми,
знайдемо
хитунів.

Над зборами
сонячний промінь
розколеться,
майстрові

тихо
слова шелестять:
Правильно кажеш —
раз
комсомольці,
значить, йдете
на перших
місцях.

Думав —
образиться на бригаду
за нарікання
Павлович наш,
а він зрозумів
і хвилина радість
ходить по нас
наче тепла весна.
А майстер
уважно
в прогоні човгас,
пильно
оглядає
кожний верстат.

— Я хоч старий,
жити
недовго,
та все ж
від молодості
не відстам.

Ми трощимо
зlidнів
похилі хати,
і наше нове
над усе
вироста.

Книги
старий розпочав
читати,
яких від народження
не читав.

І особливо

„Про ланування“,

Зневіру до книг
назавжди повалено:
реалізує старий
без зідхання
гасло товариша Сталіна.

Хитунів за карткою

зробити

сто.

Сто,
як око вовче
дивилось на нас,
Робота —
стоц,—
зриває
дех заготовчий.

Зриває,
не легко
зпосити це,
і ми
забили
на сполох.
Є чавуноливарний цех,
я в ньому—
осередок Комсомолу.

Шукали в коморі,
у себе в цеху,
крізь стіну
нехлюйства,
тверду
і глуху.
В коморі—
не пощастило.

(Лаялися
на всі голоси).

Коли ж
обшукали
цехові корпуси,
трохи
покращало діло.
Здавалосьь—
гудки
голосніш гримлять,

яскравіш в цеху
мерехтять вогні—
ми під муром
знайшли

двадцять п'ять
іржею покритих
хитунів.
Це запас
на чотири дні,
план
не порушиться—
є хитуні...

...В ливарному
сполох діяв—
три дні,
хлопці
не опускали вії,
і ранком
четвертого,
як жадані вогні,
до нашої бригади
сімдесят п'ять
хитунів...
Кожний крок наш
проходить
у виертій борні,—
коли—
стоп—

зразу ж—
сполох.
І пульсують ударні
весняні
дні
кров'ю Партії
і Комсомолу.
Ми досягнемо
мети
до строку,
фортеці недоліків
беручи
з бою.
От що написав
про нас
Робкор ОКО—
до газети
заводської

ДО ГАЗЕТИ ЗАВОДСЬКОЇ

„Тл“ цех у виконанні кількісних та якісних показників промфінплану, як і в ударному кварталі, вийшов на перше місце.

В цеху є декілька ударних бригад, що ведуть перед не тільки у виконанні виробничих завдань, а і в розгортанні творчої ініціативи.

Краща з цих бригад,—бригада т. С. КОПКА одержала 1-у премію. Усі члени бригади одержали годинники. Бригадира надіслано на м-ць до Кавказу.

Робкор ОКО.

Все як було.

Звичайно!

Так!

Щось іншого

і не пригадую,

тепер —

кінець,

лише —

з листа

до бригади.

З ЛИСТА ДО БРИГАДИ

Зараз пишу з Тифлісу,
за вікнами сонячний дим,
соком тугим налилися
персикові сади.
Спека до смерті зварить,
пил тут у кожний кут.
... Бачив пам'ятник комісарів
26 в Баку.
Там — нафта чорна іскриться
і пахне як наші степи.
Ні, не даремно ж англійці
хотіли Баку захопить.
Там праця проходить чітко
(У нас ще не так, — це змить),
нафтовики П'ятилітку

другу

розпочали.

Нам треба на них рівнятися,
стираючи піт з лица,
хай цифра —

518

падає у нас в серцях.

Я певний —

і в спеку,

і в холоді —

перемогою

скінчимо день,

наша бригада —

молодість

день наступний

веде.

Березень-травень 1931 р.

З М І С Т

Наш день	5
----------	---

ВЕСНА

Командир	11
Пісня	14
Пісня	16
Пісня	20
Ніч	22
Дитині	25
Лист до червоної молоді Шанхаю	28
Розмова з другом	32
Зустріч буряків	34
Агроном	37

НОВЕЛИ

Рівні моря	41
Мол	50
Микола Туя	55
Перемога	63
Друзі	67
Новий квіток	77
Перша ніч	80

БРИГАДИР

Вступ _____	89
Надзвичайна лекція на початку першого кварталу _____	92
Сон _____	97
Як ми боролися за сто сорок _____	100
До газети заводської _____	110
З листа до бригади _____	111

Бібліографічний опис цього видання
вміщено в „Літопису Українського
Друку“, „Картковому репертуарі“ та
інших покажчиках Української Книж-
кової Палати.

Надруковано в 4. друкарні ДВОУ
ім. Леніна, Одеса, Пушкінська 18.
Тираж 2775. 3⁵/₈ арк. Папір 62х94¹/₂.
Здано до друку 21/V-33 р. Підписано
до друку 29/XII-33 р. Одобл. № 166.
Головліт № 63. Замовл. №. 1037.
Чергове видання № 231.

A 530970

elib.nlu.org.ua